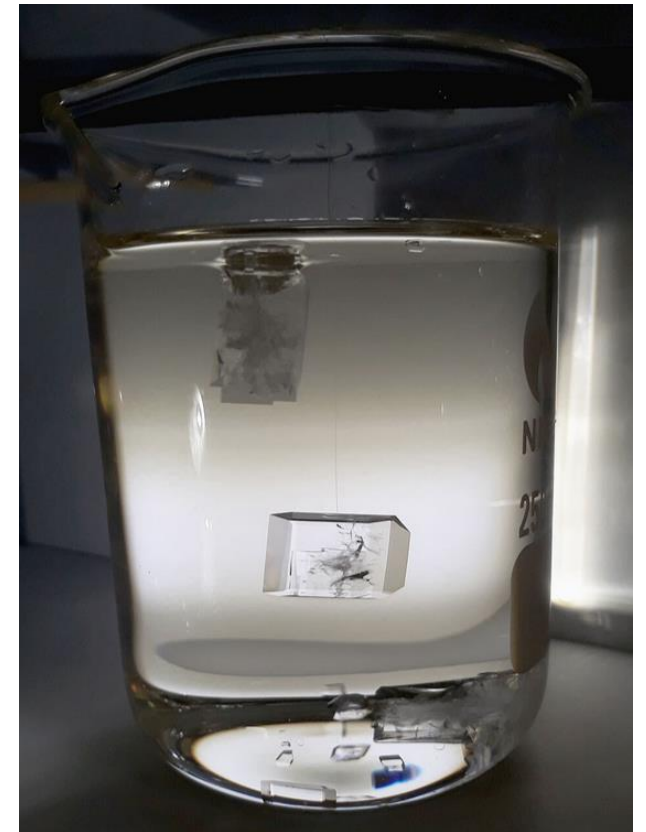
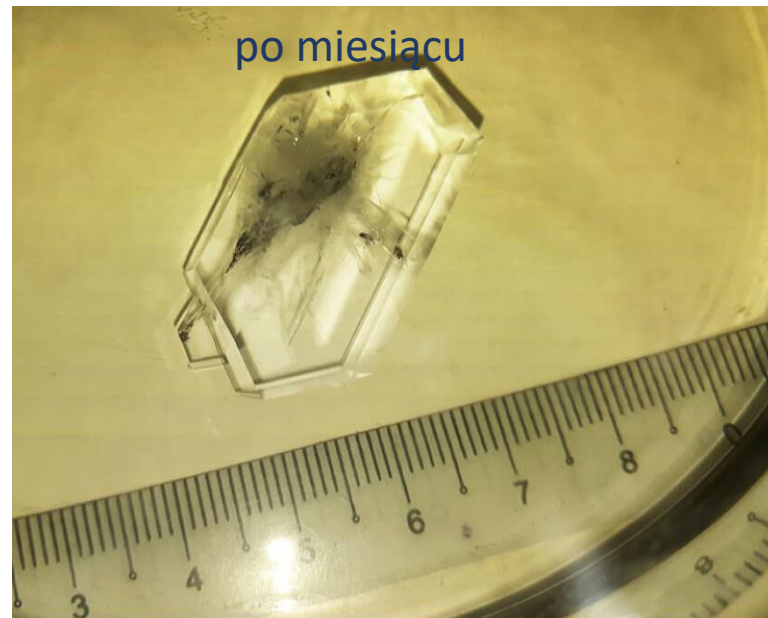
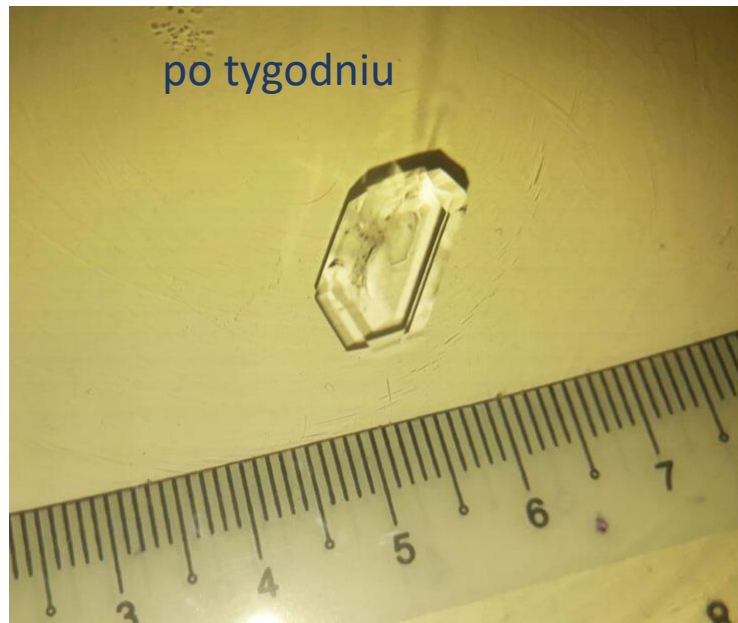

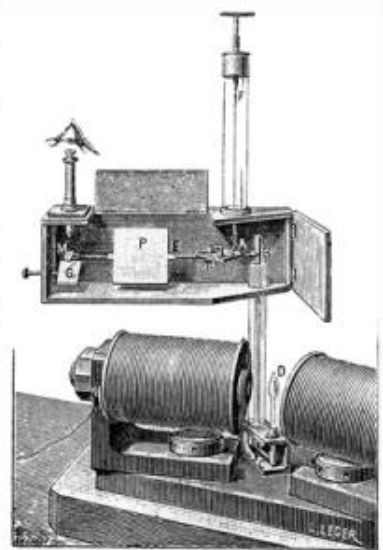
Kształt kryształów a napięcie
powierzchniowe
Gibbs-Curie-Wulff

Monokryształy cukru

<https://crystalverse.com/sugar-crystals/>

Pierre Curie (1859-1906)

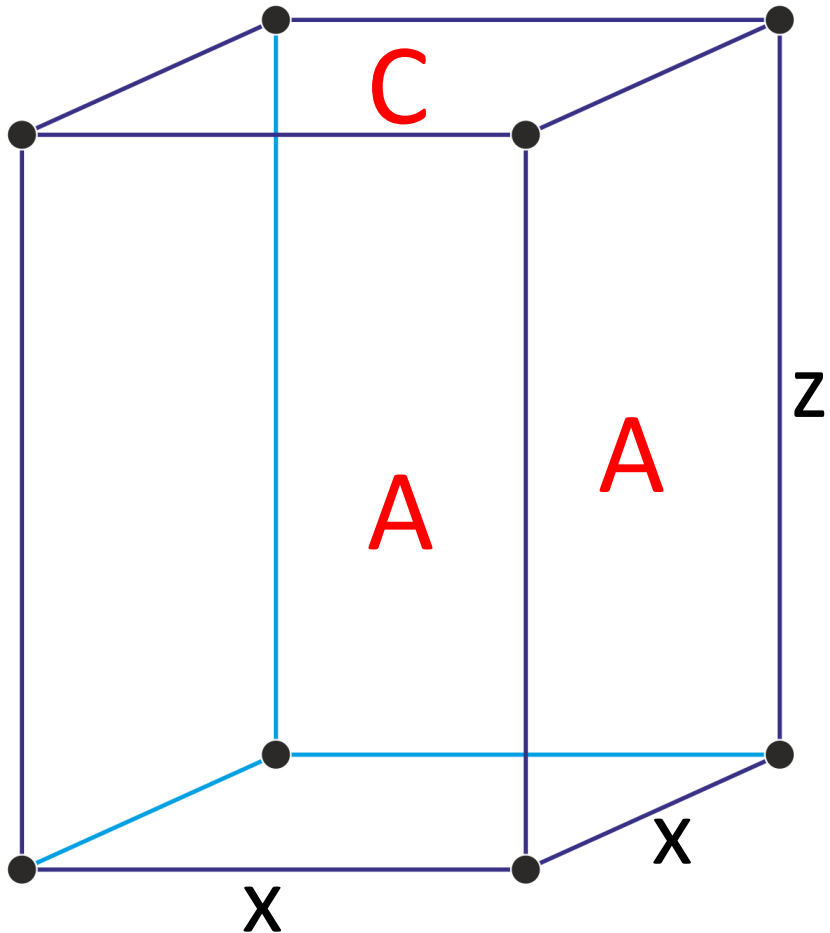

Jako pierwszy powiązał kształt kryształów z napięciem powierzchniowym w 1885.

„Sur la formation des cristaux et sur les constantes capillaires de leurs différentes faces”

Pierre Curie, Bull. Soc. Mineralogique de France VIII, p.145 (1885)

Prostopadłościan o podstawie kwadratu

$$E = 4Azx + 2Cx^2$$

Energia powierzchniowa

$$V = zx^2$$

Objętość

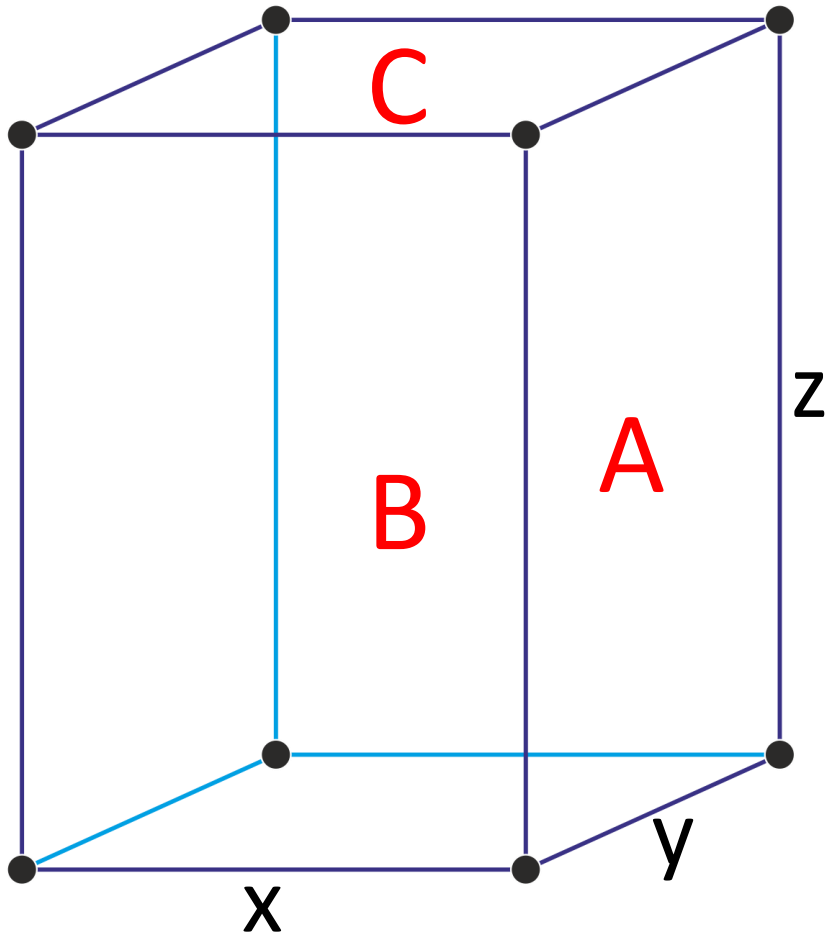
$$E(x) = \frac{4AV}{x} + 2Cx^2$$

$$\frac{dE}{dx} = -\frac{4AV}{x^2} + 4Cx = 0$$

$$\frac{x}{A} = \frac{z}{C}$$

Warunek równowagi

Prostopadłościan o różnych bokach

$$E = 2Ayz + 2Bxz + 2Cxy$$

Energia powierzchniowa

$$V = xyz$$

Objętość

$$E(x, y) = \frac{2AV}{x} + \frac{2BV}{y} + 2Cxy$$

$$\frac{\partial E}{\partial x} = -\frac{2AV}{x^2} + 2Cy = 0$$

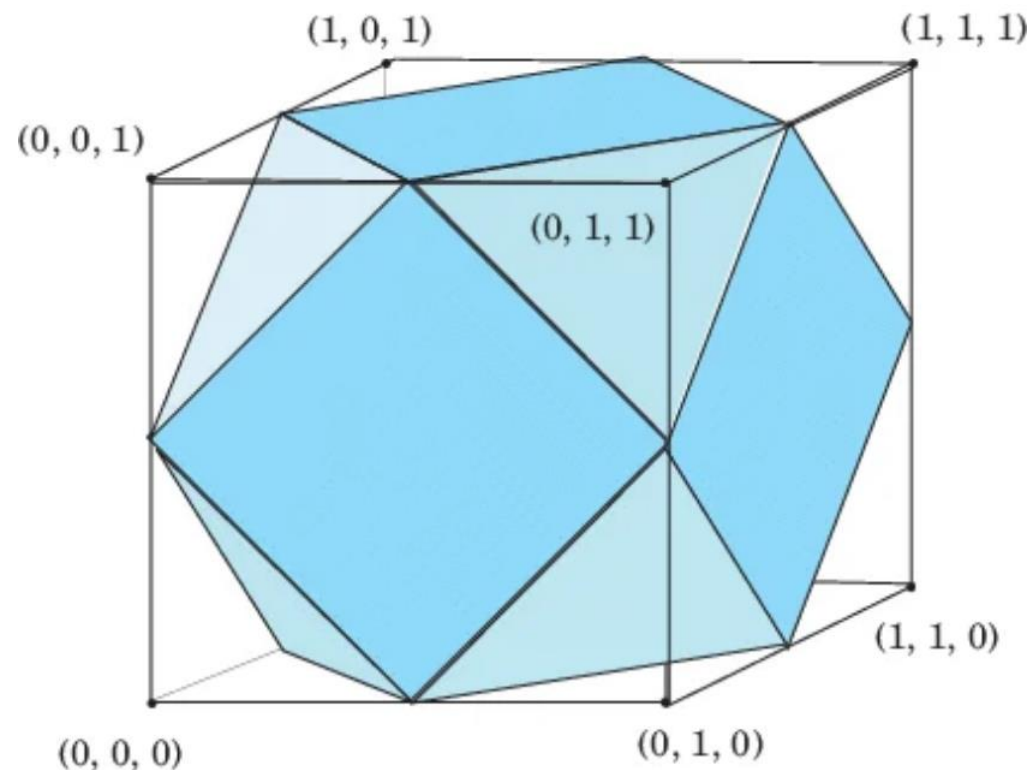
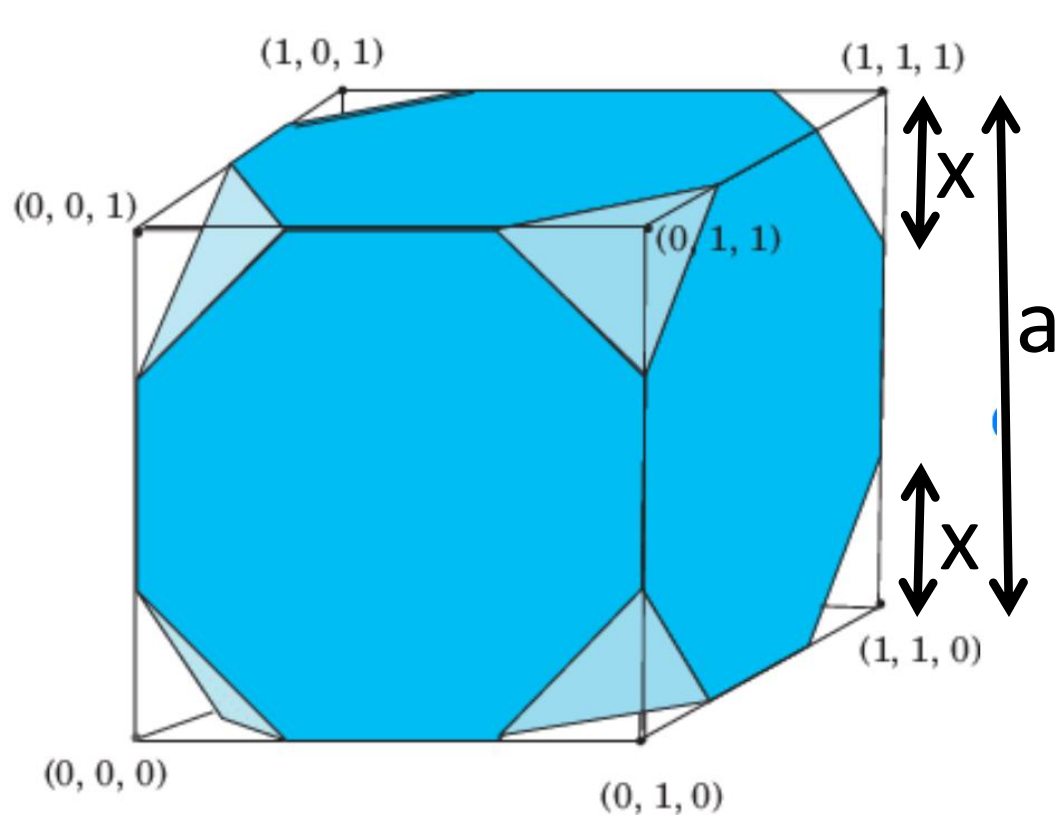
...oraz drugie pochodne
zachowujące się poprawnie

$$\frac{\partial E}{\partial y} = -\frac{2BV}{y^2} + 2Cx = 0$$

$$\frac{x}{A} = \frac{y}{B} = \frac{z}{C}$$

Warunek równowagi

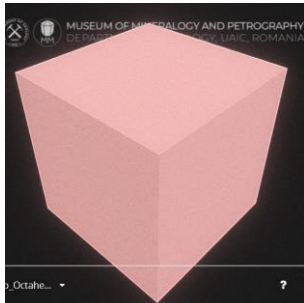
Sześcian ze ściętymi narożnikami

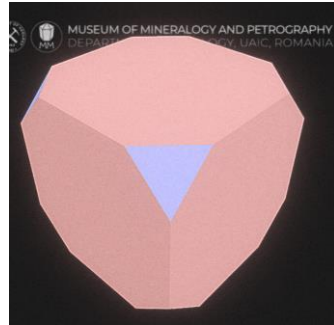
Pierre Curie, Bull. Soc. Mineralogique de France VIII, p.145 (1885)

Od sześciangu do oktaedru

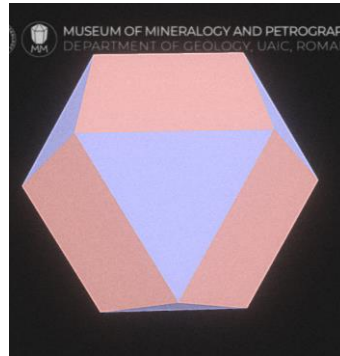
Sześciang –
 $x=0$

ścięty sześciang –
 $0 < x < a/2$

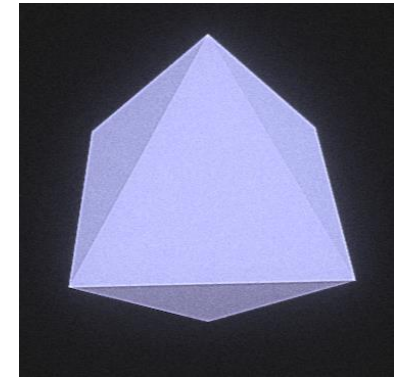
kubooktaedr –
 $x=a/2$

ścięty oktaedr –
 $a/2 < x < a$

oktaedr –
 $x=a$

ANIMACJA

<https://sketchfab.com/3d-models/cube-to-cuboctahedron-to-octahedron-df35775ec2f441e0a0a31e298d14bbd2>

Sześcian ze ściętymi narożnikami

$$P_C = 6(a^2 - (x\sqrt{2})^2)$$

Suma pow. typu „sześcianu”

$$P_O = 8 \frac{\sqrt{3}}{4} (x\sqrt{2})^2 = 4\sqrt{3}x^2$$

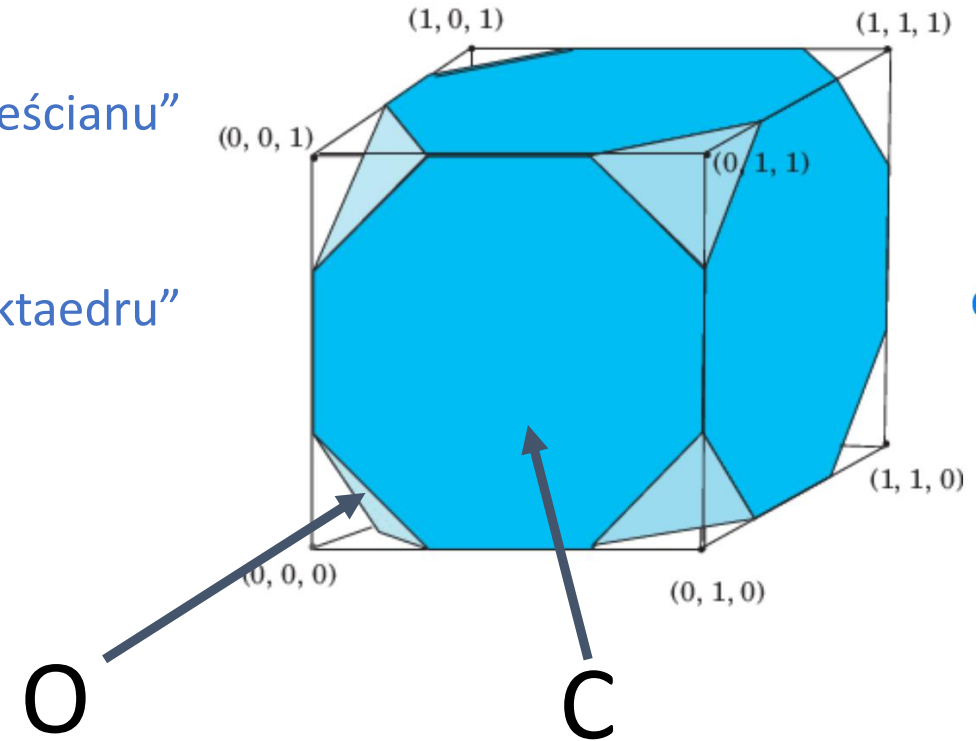
Suma pow. typu „oktaedru”

$$E = CP_C + OP_O$$

Energia powierzchniowa

$$V = a^3 - \frac{4}{3}x^3$$

Objętość

O
Współczynnik napięcia
powierzchniowego
dla pow. „oktaedrycznych”

C
Współczynnik napięcia
powierzchniowego
dla pow. „sześciennych”

Minimalizacja energii powierzchniowej

$$\frac{x}{a} = \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{O}{C} \right)$$

Wynik minimalizacji

$$\left(\frac{O}{C} \right) < \frac{1}{\sqrt{3}}$$

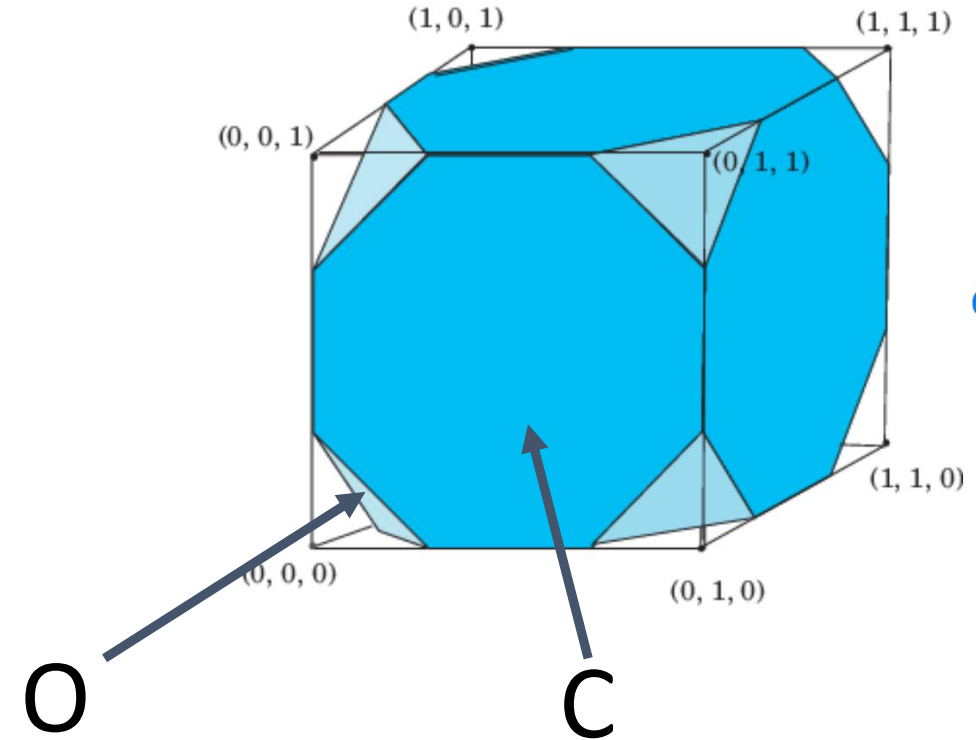
Tylko oktaedr

$$\frac{1}{\sqrt{3}} < \left(\frac{O}{C} \right) < \sqrt{3}$$

Ścięty sześcián lub ścięty oktaedr

$$\left(\frac{O}{C} \right) > \sqrt{3}$$

Tylko sześcián

O
Współczynnik napięcia
powierzchniowego
dla pow. „oktaedrycznych”

C
Współczynnik napięcia
powierzchniowego
dla pow. „sześciennych”

Yurii Wiktorowicz Wulff (1863-1925)

Rosyjski krystalograf.

Od wczesnego dzieciństwa mieszkał w Warszawie

Student, asystent i profesor (Carskiego) Uniwersytetu
Warszawskiego do 1908. Po 1908 pracował w Moskwie.

Uogólnił idee p. Curie na temat wzrostu kryształów co opisał w pracy w 1901:

XXV. Zur Frage der Geschwindigkeit des Wachstums und der Auflösung der Krystallflächen.

Von

G. Wulff in Warschau¹⁾.

(Hierzu Tafel VII und 43 Textfiguren.)

Minimalizacja energii powierzchniowej

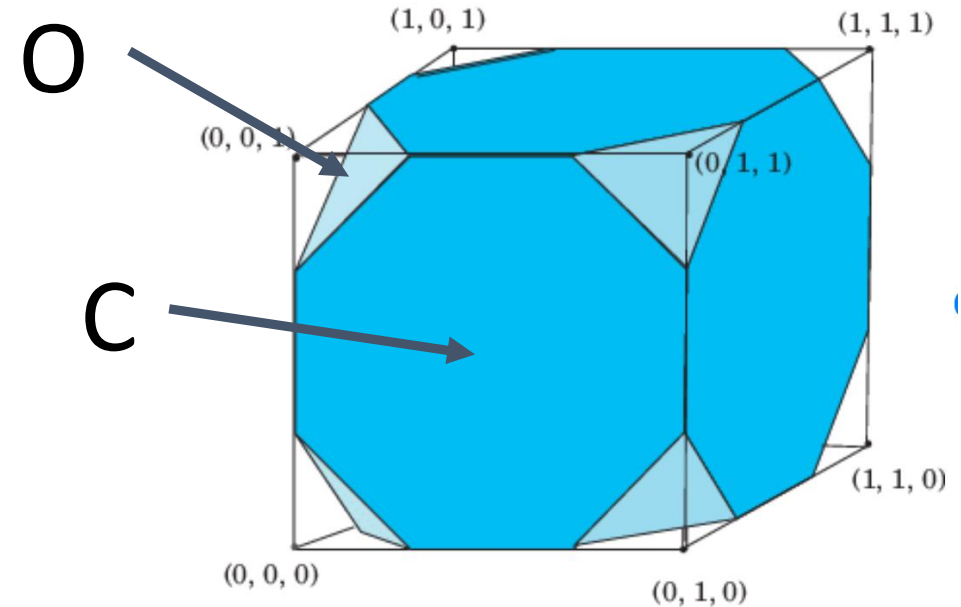
$$\frac{x}{a} = \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} \left(\frac{O}{C} \right) \quad \text{Wynik minimalizacji (z pracy P. Curie)}$$

Odległość od środka masy figury do wybranej ściany

$$n_C = \frac{a}{2} \quad \text{Dla ściany „sześcianu”}$$

$$n_O = \frac{a\sqrt{3}}{2} - \frac{x\sqrt{3}}{3} \quad \text{Dla ściany „oktaedru”}$$

Wulff wykazał, że wynik minimalizacji odpowiada ogólniejszej relacji między długościami normalnych do ścian a współczynnikami napięcia powierzchniowego

$$\frac{n_C}{C} = \frac{n_O}{O}$$

G. Wulff, Zeitschrift für Kristallographie, 34, 449-530 (1901).

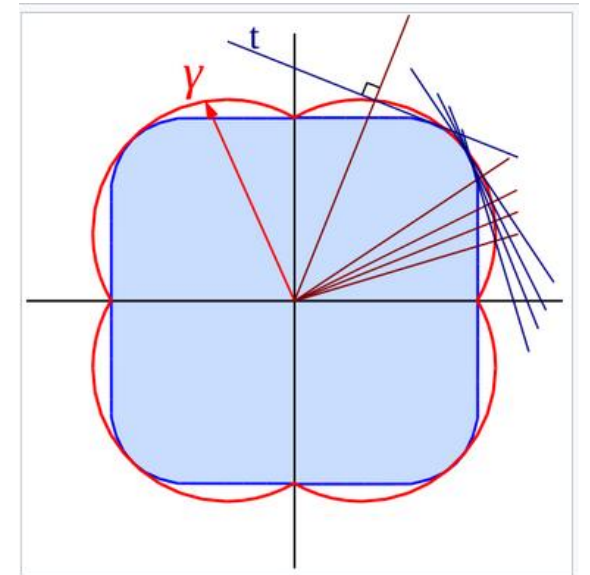
Konstrukcja Wulffa (późniejsze uogólnienia)

In 1878 [Josiah Willard Gibbs](#) proposed^[1] that a droplet or crystal will arrange itself such that its surface [Gibbs free energy](#) is minimized by assuming a shape of low [surface energy](#). He defined the quantity

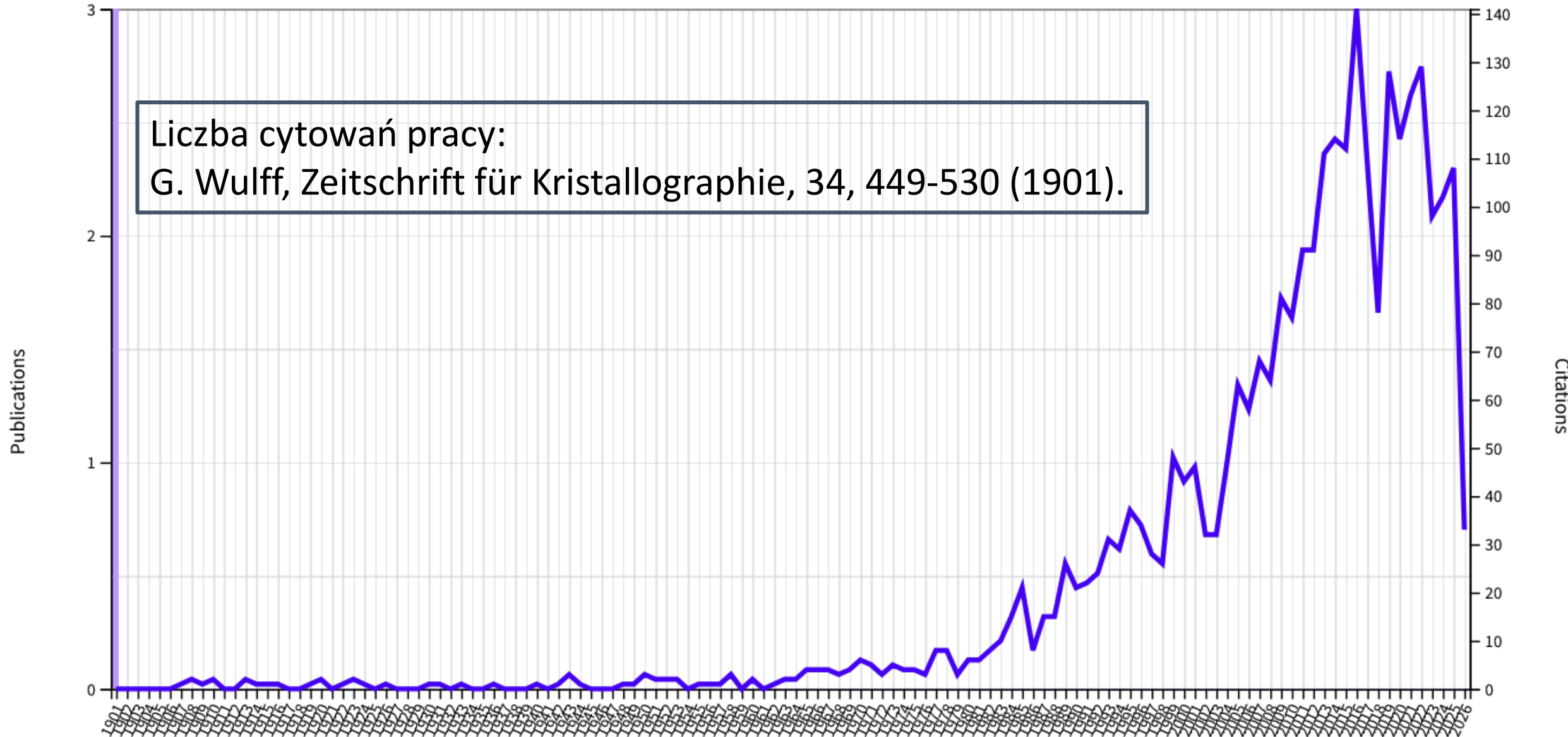
$$\Delta G_i = \sum_j \gamma_j O_j$$

In 1901 Russian scientist [George Wulff](#) stated^[2] (without proof) that the length of a vector drawn normal to a crystal face h_j will be proportional to its surface energy γ_j : $h_j = \lambda \gamma_j$. The vector h_j is the "height" of the j th face, drawn from the center of the crystal to the face; for a spherical crystal this is simply the radius. This is known as the Gibbs-Wulff theorem.

Wulff construction. The surface free energy γ or the gamma plot, is shown in red, and the normals to lines from the origin to γ dark blue. The inner envelope is the resulting Wulff shape, shown in blue.

Liczba cytowań pracy:
G. Wulff, Zeitschrift für Kristallographie, 34, 449-530 (1901).

Naica's crystal cave captivates chemists

Giant gypsum crystals reveal their secrets

by *Emma Hloiski, special to C&EN*

February 8, 2019 | A version of this story appeared in **Volume 97, Issue 6**

Credit: Javier Trueba/MSF/Science Source

Ciekawostka:

Ogromne kryształy gipsu w jaskini w Meksyku

🔥 The Cave of Crystals (La Cueva de Los Cristales) in Naica, Chihuahua, Mexico

Ciekawostka:

Ogromne kryształy gipsu w jaskini w Meksyku